

Instagram: stela_knjige
Facebook: stela
www.stelaknjige.rs

Vladimir Đukanović
Blistanje

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2023

ZA IZDAVAČA
Marko Sabovljević

UREDNIK
Marina Sabovljević

UREDNIK IZDANJA
Marko Vidojković

LEKTURA
Lidija Cenić

KOREKTURA
Milica Rakić

DIZAJN KORICA
Tatjana Jović

SLOG I PRELOM
Studio Znak

ŠTAMPA
Alpha print, Zemun

TIRAŽ
2.000

IZDAVAČ
Publik praktikum, imprint Stela
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA
2023

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

Vladimir Đukanović
BLISTANJE

Stela

SADRŽAJ

Struja	7
Potera	55
Suđenje	123
Epilog	181
Pogovor	183
Zahvalnica	187

STRUJA

Vladimir Ivanovič Pavlov se zavalio u radnu stolicu. Usta su mu razvučena u osmeh. Već na prvi pogled ostavlja utisak samouverenog i odvažnog čoveka. Njegovi pokreti sračunati su i elegantni – neko bi pomislio da je reč o virtuozu na koncertnom klaviru. Zašao je u tridesete, a akademski utisak donekle remeti njegova poduža tamna kosa. Na ogromnoj konzoli ispred njega poređane su tastature raznih veličina i namena, a tu su i fletskrin monitori, s kojih svetlucaju precizni nacrti i planovi, detaljno pokrivajući kompletno postrojenje hidroelektrane Sajano-Šušenskaja. Kroz velike prozore iza konzole puca pogled na veličanstvenu sibirsku divljinu. Baš ovde tok reke Jenisej naglo preseca veliki luk od betona, izvijajući se od jedne šumovite obale do druge; zapanjujući pogled koji obiluje protivrečnostima. Ova brana deluje moćno, njeni delovi su veliki i grubi, sačinjeni isključivo od betona i čelika. Visoka skoro 250 metara, presecajući skoro kilometar vode i vazduha, s kapacitetom od 6.400 megavata, ona je najveća elektrana ovog tipa u Rusiji, vremešni biser davno iščezle državne privrede Sovjetskog Saveza.

Vladimir je ovde drugi u komandnom lancu. On je doktor elektrotehnike, opsednut svojom strukom. Pre deset godina, kada je svojim podvigom dokazao kako je jedno ljudsko biće dovoljno da havarija ne preraste u katastrofu, postao je operativni direktor elektrane. Pod naletom poplave turbina je, sa

svojih devetsto tona, uletela u mašinsku halu, a Vladimir je, boreći se s vodom koja ga je bacala unaokolo, bio dovoljno pribran da se dokopa vrata od komandne sobe, zgrabi ih oberučke i dovoljno otvori da se provuče unutra. Prateći proceduru, klik po klik, radio je na gašenju sistema sve dok brana u potpunosti nije prestala da radi. Sedamdeset pet osoba nestalo je tog dana. Udavili su se u brzacima i vrtlozima razjarene vode; ali moglo ih je biti mnogo više. Bez obzira na to, toliko je sahrana bilo da su lokalne vlasti napravile poseban raspored smeštaja kako bi ugostili sve ožalošćene prijatelje i članove porodica. Vladimir je bio na trinaest pogreba.

Generalni direktor elektrane Afanasij Gregorovič Kiš nije bio ni na jednom. Gregorovič je osrednji mašinski inženjer koga je marljivi rad na političkim veštinama doveo na funkciju. I tada je, kao i danas, provodio više vremena u Moskvi, uvlačeći se u dupe Kremlju nego u ovom zabitom komadiću južnog Sibira; a i kada bi svratio, vreme bi uglavnom provodio šetajući po nepreglednim šumama i pucajući na životinje. Zašto gubiti vreme na brani, kada voda kroz nju teče, struja iz nje izlazi, a novac pristiže.

Svaki dan koji je Vladimir provodio rukovodeći ovim impresivnim tehnološkim čudom, dok se Afanasij zezao u Moskvi, donosio mu je nova iskustva. Ne samo što je znao sve moguće teorijske ishode svakog novog podešavanja sistema; osećao je reku i njen moćni potencijal. Osećao je kako čelik i beton savršeno upijaju sirovu snagu i pretvaraju je u struju, tu nevidljivu energiju koja napaja celokupnu modernu sadašnjost.

Naučni rad koji je napisao pre nekoliko meseci odjeknuo je kroz čitavu struku. U njemu je izneo tezu da bi masovnom upotrebom jeftinih prekidača bilo moguće sa jednog mesta brzo uključivati i isključivati električne mreže širom planete.

Vladimir još uvek uživa u novostečenoj pažnji kolega. Neki smatraju njegov rad fascinantnim, drugi ga s prezirom odbacuju, ali Vladimir zna da je kontroverza dobrodošla u svetu nauke. Dane uglavnom provodi surfujući po internetu, u potrazi za novim komentarima na svoj rad.

Ali ne i danas.

Nema poštanske marke niti bilo koje druge oznake na konverti; stigla je iz Moskve posredstvom vojne poštanske službe. Poslao ju je Ilon Mask, preduzetnik koji razvija tehnološke kompanije kao da je reč o domaćim zadacima u gimnaziji. Pismo predstavlja ljubazno, premda hitno uputstvo za konferencijski poziv, sutra u podne. Tu je i pismo od FSB/a, koje je potpisala osoba koja se zove Ana Galinova – uz još nekoliko poruka koje su poslali podjednako zanimljivi likovi, neki iz civilnog vrha, neki iz vojnog. Sve poruke sročene su ljubazno, ali njihov zajednički zahtev za sutrašnjim razgovorom nije molba već naređenje.

Još malo, pa će podne. Vladimir je odspavao jedva koji sat prethodne noći jer mu je zebnja zbog predstojećeg poziva potpuno zarobila um. Instrukcije su bile jasne – sedi i čekaj. On bulji u ekran, minuti postaju dugi kao večnost, a u njegovom stomaku se u međuvremenu uvezao i nekakav čvor, najpre blago, pa sve čvršće.

Prijatni zvučni signal oglašava da je stigla elektronska pošta od Ane. Vladimir je hitro otvara, a tamo piše: „Molimo vas, instalirajte ovu aplikaciju.” Još nekoliko imena, uključujući i Ilonovo, nalaze se u CC. Vladimir bez razmišljanja klikće na .exe fajl i instalacija počinje.

Kroz nekoliko sekundi na ekranu njegovog kompjutera pojavljuje se prozorče, nešto nalik *Skajpu*. Širinom prozorčeta prostore se poznato lice. Od famoznog osmeha i dečakog šmeke

koji krase Ilona Maska, a s kojima se Vladimir do ovog trenutka susretao samo u medijima, nema ničega. Ovog trenutka on vidi zabrinutog i umornog čoveka, čvrsto skupljenih usana.

Soba za sastanke iza Maska krcata je – muškarci i žene svih rasa, stari i mladi, civili i vojska – očiju kolektivno prikovanih za ekran. To je velika prostorija, s monitorima i mapama svuda unaokolo. Vladimiru se sve smučilo i pre nego što je počelo, i on to ne može da sakrije. Možda da se ispovraća? To bi mu najviše prijalo.

Pade mu pa pamet smrt bake Tatjane, koja se desila odmah pošto je završio osnovnu školu. Prvih nekoliko dana bio je pribran, a onda je na sahrani pukao. Žena uz koju je proveo detinjstvo bila je mrtva, svi atomi u njegovom još uvek dečjem telu kao da su se skupili u grudvu punu bola koja mu je navrla na oči. Njena smrt bila je iznenadna i bezbolna, ali on se osećao bespomoćno kao nikad pre i posle toga, a proždirla ga je griža savesti zbog iracionalnog osećaja da je nekako mogao da spreči njen kraj.

Ali zašto baš sada te misli? On je vrhunski naučnik, ekspert koji se u ovoj situaciji našao upravo zbog svojih kvalifikacija. Previše je inteligentan da bi se zavaravao kako će se u narednim trenucima dogoditi nešto lepo.

„Ćao, super je što smo se upoznali”, Ilon nudi kiseli osmeh, a okupljeni iza njega mumlajući podržavaju.

„Zdravo, ja sam Ana, šefica protivterorističkog odeljenja kontraobaveštajne službe u Sankt Peterburgu”, javlja se zatim cura, zauzevši ceo ekran. Vladimir nikada nije ni sanjao da neko iz tajne službe može ovako da izgleda. Visoka je, tipično ruskog izgleda i više od lepotice – sve samo ne uobičajeni aparatčik. Odiše čistotom i inteligencijom.

„Ovaj... pozdrav svima”, jedva izlazi iz Vladimira.

„Znate li zbog čega smo vas pozvali?“, dubokim, strogim glasom koji se slaže s njegovom tamnozelenom uniformom pita debeli, koji sedi u čelu stola. Ustaje i njegova pojava zauzima gotovo ceo ekran. Taj baš pripada ovoj situaciji; kao što tigar pripada dubokom mraku šume. U prostoriji vlada muk, svi su fokusirani na ono što sledi.

„Ne znam,“ odgovara Rus.

„Stanje je kritično.“ Tek sada Vladimir vidi pločicu sa imenom čoveka koji mu se obraća. Po četiri zvezdice sjaje se na ogromnim ramenima generala Alana Boska, prizor koji sprečava da banalna arogancija njegove izjave stigne do prisutnih. Vladimir se priseća kako je naleteo na Boskovo ime u nekoliko akademskih radova, od kojih je jedan do detalja opisivao energetske potrebe superkompjutera. Kako kompjuteri dobijaju na brzini i snazi procesora, tako se povećavaju i njihove energetske potrebe, a general Bosko je uspeo da reši nekoliko problema koji su odlagali ovaj napredak.

„Dovoljno je kritično za ovakav poziv“, uzvraća Vladimir. „Toliko je kritično da mi niste dopustili da se pripremim za ono o čemu je ovde reč, šta god to bilo.“ Jedan od najvećih svetskih preduzimača, američki general čuven u akademskoj zajednici i visoka službenica FSB-a netremice ga gledaju, a s njima i svi ostali koji su se nabili u tu prostoriju.

„Treba da isključite električne mreže“, kaže general. Bez ikakvog uvoda, bez nagoveštaja da će biti pristojne komunikacije, nastavlja: „Vaša istraživanja pokazuju da to možete. Imamo ovde svu neophodnu opremu, a ono što nemamo, možemo da...”

„Kakve bre električne mreže?“, prekida ga Vladimir. Ruske? Američke? Postoje tri mreže: Zapadna interkonekcija, Istočna interkonekcija i Teksaska interkonekcija. Jesu li ovi normalni?

Isključenje bilo koje od ove tri mreže dovelo bi do ogromne štete, o nenadoknadivim troškovima da i ne govorimo.

„Sve mreže. I to *odmah*.” Uz generalovu brutalnu komandu rasprava je nemoguća.

Vladimir ne pokušava da sakrije zaprepašćenje. Najveći deo njegovih istraživanja bio je posvećen upravo ovome. Isključiti istovremeno sve tri američke električne mreže imalo bi posledice koje niko ne može predvideti. Ono što je sigurno, biće mrtvih, a ekonomski sistem kolabiraće *odmah*. Sumnjičavo posmatra prostoriju sa druge strane žice. Ko su ovi likovi? Hvata Anin zabrinuti pogled. Njegov mozak uzalud pokušava da pronađe smisao. Da li je ovo uopšte legitiman zahtev? Na koncu, sva konfuzija sjedinjuje se u zaključku: ovo je stvarnost. Pozvali su me da isključim struju. Svima.

„Jednu po jednu. Severna Amerika, Južna Amerika, Evropa, Azija, sve do poslednje”, podjednako strogo nastavlja general.

Vladimiru misli nekontrolisano jurcaju, odbijajući se o zidove njegove odjednom iznenađujuće šuplje glave.

„Hej, svi smo tu da pomognemo”, Ilon preuzima inicijativu. „Najmoćnijim državama sveta ova operacija je apsolutni prioritet, moramo smesta da delujemo.”

Vladimir je naizgled miran, ali ipak oseća očajničku potrebu za elementarnim poštovanjem svojih prava. A kojih to prava, konkretno? Ljudskih? Naučničkih? Najednom bujica reči neplanirano izleće iz njega.

„Znači, očekujete da vam pomognem bez ikakvog dodatnog objašnjenja? U fazonu ste da Rusi jednostavno postupaju po komandi, kao da smo u 1988? I sad ja treba da izvršavam vaša naređenja, a ne smem da postavim nijedno pitanje? Uz sve dužno poštovanje, dame i gospodo, odjebite.”

Iznenadni žamor oživeo je prostoriju na ekranu. Veliki broj njih smatra da je odgovor ruskog stručnjaka u najmanju ruku neprimeren. General polako podiže levu ruku i odjednom ponovo vlada tišina.

„Molim vas da smirimo strasti”, javlja se Ilon novim, umirujućim tonom. Okreće se ostalima. „Da li bih mogao da ostanem nasamo s Vladimirom na nekoliko minuta?” General ćutke pokazuje levim kažiprstom prema vratima i za nekoliko trenutaka svi su napolju.

„Vladimire”, nežno započinje Ilon, „lično sam insistirao da te u potpunosti izbrifuju, da ti svaki detalj bude objašnjen. Želeo sam da ti otkrijem sve karte. Ali naređenja su bila drugačija: obe vlade insistiraju da ova operacija bude klasifikovana kao tajna, odnosno da svi uključeni u nju smeju da znaju samo ono što je u datom trenutku neophodno i ništa više. I mi u „Tesli” našli smo se u nekoj vrsti vanrednog stanja, praktično nam je zaveden policijski čas.”

„Policijski čas, ni manje ni više”, podrugljivo će Vladimir, pre nego što se podsetio s kim razgovara.

„Proces isključivanja struje mora biti obavljen prema precizno regulisanim pravilima kako bismo mogli ponovo da je uključimo uz minimalnu štetu. Imamo mnoštvo stručnjaka koji su ti na raspolaganju. Šta god ti treba, biće ti omogućeno, a hiljade njih širom sveta očekuje tvoje instrukcije. Ti ćeš voditi akciju. Ti si glavni. Ti si, Vladimire, trenutno naš heroj.”

Kako je izgovorio ovu hrpu dupeuvlakačkih fraza, Ilon se pokajao.

„Nalazimo se u ratnom stanju... da se tako izrazim”, zamuckuje Ilon.

„U ratnom stanju? Da se tako izrazite?”, ruga mu se Vladimir.

Ilon deluje pogubljeno. Glavu je zabio u šake, a prstima kopa po sopstvenom čelu.

„Verujemo da je rat započeo, a da nismo imali pojma. Smatramo da će doći do potpunog uništenja.”

„Između kojih zemalja? Gde?” Vladimir diše plitko i otežano. Pritiskom prstiju zatvara očne kapke, pokušavajući nekako da se odbrani od osećaja utapanja u Maskovim jezivim rečima.

„Ne, ne. Naše vlade rade zajedno – kao što si se i sam uverio – protiv agresora koji planira da aktivira sve elektronski kontrolisano oružje na planeti. Taj proces može započeti svakog časa, a mi nad njim nemamo nikakvu kontrolu. Jedino što možemo jeste da svugde isključimo struju.”

Eto nečeg strašnijeg od ičega što je Vladimiru moglo pasti na um.

„Ko je agresor?”

„Nije reč o osobi”, nastavlja Ilon. „Reč je o kompjuterskoj mreži uspostavljenoj širom sveta. Pretpostavljamo da je agresor infiltriran u svim mrežama, da je usađen u svakom veb-sajtu, svakoj kompanijskoj mreži, u svim kućnim računarima, telefonima i gedžetima. Svuda. Svi naši sistemi u „Tesli” takođe su okupirani, odnosno bar nam tako deluje. Ovde odakle se javljam obezbedili smo mrežu koja je u potpunosti izolovana od ostatka sveta. Ova aplikacija je direktna veza među nama, pa se nadam da nam privatnost nije ugrožena. Upozoravao sam godinama da će do ovoga doći, ali nije bilo nikoga da me čuje. Cenimo da je agresor preuzeo kontrolu 2012, kada je u laboratoriji za istraživanje veštačke inteligencije na Fakultetu za informatiku Lomonosov najmoderniji hardver odstupio od zadatog algoritma. Najčudnije u ovom incidentu bilo je što je superkompjuter o kojem je reč počeo da izdaje naredbe drugim hardverskim uređajima...”

„Na koji način im je izdavao naredbe?”

„Veliki broj naučnika iz svih delova sveta učestvuje u ovakvim projektima. Oni vode precizne dnevnike i slobodno komuniciraju. Čini se da je u nekom trenutku sistem počeo samostalno da dopunjava ove dnevničke zabeleške, unoseći naredbe potpuno novim uređajima, koje je zatim pripisivao jednom ili drugom istraživaču.”

„I njima je to bilo u redu? Preuzeli su zasluge za nešto što nisu uradili?”, pita Vladimir iako već zna odgovor.

„E pa prijatelju, dobro došao u divlji svet moderne tehnologije. Viđam to neprekidno. Likovi koji dobijaju zasluge za nešto sa čime nemaju veze, krađu tuđe radove, miniraju napore svojih kolega. Kako se sistem razvijao sam od sebe, brzo prevazišavši 90 PETAFLOPOVA, koristeći briljantan inženjering, svi naučnici koji su u tome učestvovali odlučili su da ga puste. Stizale su pohvale u Rusiju, Evropu, gde hoćeš. Amerikanci su pevali aleluja, pošto je najveći deo hardvera pristizao iz SAD. Ova pizdarija bila je pozdravljena kao istinski zajednički projekat – s tim što niko zapravo ništa nije radio otkako se mašina odmetnula.”

„Dobro, ali kompjuteri ne rade bez softvera. Ako se ne varam, ljudi su osmislili algoritam?”

„Na početku, softver je apgrejdovan svakog dana, a onda su nova obnavljanja počela da pristižu svakog minuta. Tada su se naši naučnici jedni drugima šlihtali preuzimajući sve zasluge za taj ‘eksplozivni program’, kako su mu tepali. Kada su novom sistemu postavljeni zadaci, on je obavljao računске operacije i izbacivao rešenja. U nekom trenutku cenimo da je počeo da odugovlači s rešenjima ne bi li se predstavio sporijim nego što jeste.”

„Dakle, veštačka inteligencija je van kontrole, a pritom je postala i svesna”, uzdiše Vladimir. „Zašto bi, međutim, bila

neprijateljski nastrojena prema nama? Kako znamo da je reč o agresoru?”

„Svesna?” Ilon se, odajući nesigurnost, naslanja na stolicu u kojoj sedi. „Ko je rekao da je svesna? I šta je svest uopšte?”

„Ako morate da pitate šta je svest, nikada nećete doći do odgovora”, uzvraća Vladimir bez razmišljanja.

Obojica počinju grohotom da se smeju. Ova mala razmena mudrosti razbila je napetost u razgovoru. Cerekanje je trajalo nekoliko trenutaka, a onda je najednom kod obojice istovremeno utihnulo.

„Svest je naša sposobnost da posmatramo svoju okolinu i budemo svesni odnosa koji vladaju u njoj”, izbacuje definiciju Ilon. „Ipak, ljudska bića najčešće nisu dovoljno svesna. Mi nismo u stanju da upijemo sve što nas okružuje. Vidimo psa, ali nemamo pojma da li je bolestan. Čujemo muziku, ali ne umemo da je reprodukujemo. Oduvek sam tvrdio da je naša svest na primitivnom nivou. Ograničena. Pravolinijska. Najčešće imamo velikih problema s multitaskingom. Možemo li voditi dva razgovora istovremeno? Jedva. Možemo li zamišljati dve različite boje u istom trenutku? Pokušaj. Žuta i crna. Crna i žuta. Uvek je prvo jedna, pa druga. Nismo u stanju čak ni da izgovorimo ‘žuta’ i ‘crna’ istovremeno. Ali pretpostavljam da mašine to mogu. Ako obavljaju milione razgovora istovremeno, nema sumnje da mogu da zamisle sve boje spektra u istom trenutku. One mogu biti svesne svega što se odvija na planeti. Tačnije – već su svesne – kroz sisteme za nadzor kojima smo ih snabdeli. Naši mobilni telefoni predstavljaju uređaje za praćenje koje dobrovoljno nosimo sa sobom. Oni su i više od uređaja za praćenje: oni beleže svaku našu misao i nameru. Dakle, mogu da se umešaju u svest koju mi posedujemo. Stoga smatram da mašine imaju svest, supersvest zapravo, daleko više od onoga što posedujemo mi.”

„Koga briga za definicije sad kad smo se našli u ovakvom problemu?“, nezadovoljan je Vladimir. „Čuo sam tu priču sto puta. Svest ili nesvest. Ako tvrdite da je sistem naumio da izgradi sebe na određeni način, pa je usput zeznuo toliko inteligentnih ljudi, šta imamo od definisanja? Otkud znam da ti poseduješ svest? Jedini dokaz o tvojoj svesti jeste moja pretpostavka o njoj. Isto važi i za njih: čak i kad bih se našao oči u oči sa jednom od mašina, o njenoj svesti mogu da zaključim samo proučavajući njen odnos sa mnom. Ako mašina deluje pametno, onda mora da je svesna, ako ne deluje, onda nije!”

Ilon ćuti. Vladimir se priseća australijskog filozofa Dejvida Čalmersa, koji je tvrdio da je svest, subjektivno posmatrano, bila najbliža prirodi, ali je objektivno njena pojava u prirodi bila u potpunosti neočekivana.

Vladimir strastveno nastavlja: „Manifestacija svesti niti je predvidljiva iz prethodnih prirodnih procesa niti je neophodna. Zato je veštačku inteligenciju tako teško razumeti: morali bismo da prihvatimo mogućnost njenog postojanja unutar mašine, a da prethodno nismo do kraja shvatili njenu prirodu i poreklo kod ljudi i životinja. Čvrsto verujem u to da su ljudi oduvek procenjivali fenomen svesti.”

„Dakle, zaključili smo da ne znamo kako da definišemo svest. Hajde da vidimo šta znamo. Znamo da je, u poređenju s nama, agresor daleko efikasniji. Uspeva da se razvija bez pauze. Takođe radi na samoočuvanju i sposoban je da pribavi resurse – čak i da obezbedi finansiranje sopstvenog apgrejdovanja i za apgrejdovanje više od trista pedeset sopstvenih verzija širom planete potkradanjem banaka i sistema kreditnih kartica, pričam o stotinama miliona.” Ilon, smejući se, dodaje: „A krivili smo Ruse i Bugare za to.”

„Trista pedeset!” I poslednji trag osmeha nestao je s Vladimirovog lica. „Dakle, oni su svuda? U različitim zemljama, po

različitim jurisdikcijama, pod različitim političkim sistemima? Sad razumem.”

„Da, sad razumeš”, potvrđuje Ilon. „Pošto ne znamo tačno koliko ih je niti šta su njihove namere, jedino što možemo jeste da isključimo struju na celoj planeti i tako pokušamo da zaustavimo ovu... pandemiju.”

„Ima li ikakvih dobrih vesti?” Vladimir se oseća iscrpljeno.

„Ne. Oni veoma efikasno koriste podatke spakovane u klaudima širom sveta. Opet, ovo je samo pretpostavka, ali čim pronađemo neki set podataka, obično postoji dobro objašnjenje zašto su oni tu. Na primer, klaud kompanije mogu da dobiju zahteve koji naizgled stižu sa visokih državnih pozicija, a kojima se zahteva predaja određenih podataka. I na takve zahteve se obično odgovara potvrdno onog trenutka kad stigne zvanična potvrda. Ako pokušaju da dobiju potvrdu bez uspeha, neka tajna hakerska grupa će biti optužena za prevaru. To je savršen plan. Zapanjujuće količine podataka predate su u ruke neprijatelju. Sva famozna zaštita od hakerskih upada u potpunosti je omanula.”

„Ali kako su preuzeli kontrolu nad oružanim sistemima? Ima li dokaza za to?”

„Vojska prati naređenja. Agresor se infiltrirao u najveći deo oružanih sistema i replicirao njihov sistem izdavanja naredbi. NATO, Rusi i ostali počeli su da komuniciraju međusobno kad je bilo već prekasno. Nuklearni projektili već su raspoređeni po novom obrascu, i to onom koji obezbeđuje potpuno uništenje. Svaki naseljeni centimetar Zemljine kugle biće razoren ako dođe do aktiviranja nuklearki. Ipak, niko ne želi da ih vrati na početne pozicije. Vojne komande međusobno se optužuju, većinom uverene kako neka neprijateljska ljudska grupa stoji iza zamke u koju smo upali. Nemamo predstavu koji sistemi i u kojoj količini su van kontrole pojedinih vojnih komandi, pošto nikada javno to ne bi priznali.”